



БОГАЦЬКИЙ Павло Олександрович (04(16). 03. 1883, с. Купин Кам'янець-Поділ. пов. Поділ. губ., нині Городоцького р-ну Хмельн. обл. — 22. 12. 1962, м. Тірул, попл. Сідней, Австралія) — літературознавець, письменник, політичний діяч. Брат [Д. Богацького](#). Один із засн. і дійс. чл. НТШ в Австралії (1953). Навч. у духов. семінарії в Кам'янці-Подільському (до 1903), закін. офіцер. юнац. школу у м. Вільно (1906), навч. на агроном. відділі Київ. політех. інституту (1907–08). Літ. діяльність розпочав 1906, друкувався в альманасі «Терновий листок», ж. «Рідний край», «Громадський голос» тощо. Разом із М. Шаповалом (М. Сріблянським) 1909 заснував у Києві ж. «Українська хата», де публікувалися твори І. Франка, Лесі Українки, Олександра Олеса, В. Стефаника, Г. Чупринки. 1914 видання журналу заборонено, а Б. заарешт. і вислано до Нарим. краю (Сибір). 1917 повернувся до Києва. За часів ЦР Б. призначено нач. міліції Києва, за Гетьманату — ув'язн. німцями (до листопада 1918), за Директорії — столич. отаман і отаман Коша оборони республіки, учасник боїв корпусу Січових стрільців. 1917–19 співпрацював із ред. ж. «Книгар», «Україна», «Шляхи», «Слово», «Подільський шлях», був архіваріусом у Кам'янець-Поділ. університеті. 1920 емігрував до Польщі, де співпрацював у г. «Українська трибуна» (Варшава, 1920), а звідти — до Чехо-Словаччини, де редагував ж. «Нова Україна» (1922–23), «Трудова Україна»; брав участь у роботі Укр. громад. комітету, був одним з організаторів «Селян. спілки». З утворенням Укр. соціол. інституту керував Кабінетом шевченкознавства. 1926–29 — голова

Укр. громад. видавн. фонду. 1940 виїхав до Німеччини. Працював в «Українському віснику» (Берлін, 1943–45), викладав історію укр. літ-ри в гімназії й учител. семінарії в таборі Міттенвальд, Баварія (1945–49). До Австралії приїхав 1949, оселився в Тірулі, де працював на сталеварні й продовжував літ. діяльність, публікуючись у г. «Вільна думка» (Сідней), заснував Укр. громаду в м. Вуллонгонг. Автор зб. новел «Камелії» (К., 1918), «На шляху до освіти» (Берлін, 1941), повісті «Під баштою зі слонової кости» (Прага; Берлін, 1923), есе «Сучасний стан світового мистецтва» (Прага, 1924) тощо. Наукові дослідження в галузі шевченкознавства, зокрема крит.-бібліогр. монографія «“Кобзар” Т. Шевченка за сто років: 1840–1940» (Л.; Краків, 1942), підготував видання вибраних творів М. Драгоманова (1932) та «Малу літературну енциклопедію» (Сідней, 2002). За активну діяльність у Пласті нагородж. орденом св. Юрія в золоті. Дійсний член Укр. філол. товариства у Празі. Один із провід. діячів УПСР.

Основні праці

Сьогочасні літературні прямуювання. Прага; Берлін, 1923; До історії критичного видання «Кобзаря» Т. Шевченка: Бібліогр. замітка // Стара Україна. Л., 1925. Кн. 3–4; Матеріали до критичного видання творів Грицька Чупринки. Прага, 1926; *Ucrainica* в журналі «Časopis českého Musea» від початку його існування по 1926 рік (1827–1925) // Зап. НТШ. 1927. Т. 146; Фальсифікатори Шевченка // Сьогочасне й минуле. Л., 1939. Кн. 3–4; Мій дім, мій край... моє життя: Хроніка життя родини Богацьких. Міттенвальд, 1947; 3 пережитого: Спогади // Вільна думка. 1955. № 12–52; «Українська хата»: Спогади. Нью-Йорк, 1955 (співавтор).

Рекомендована література

1. Рибчин І. Павло Богацький. Профіль // Слово. 1953. № 1;
2. Довгаль С. Згадка про Павла Богацького // Вільна Україна. 1963. № 37;
3. R. Mykutowycz. Pavlo Bohatsky: a Founding Member of the Shevchenko Scientific Society in Australia. Melbourne, 1986;
4. Кость С. Богацький Павло // Укр. журналістика в іменах. Л., 1996. Вип. 3.

С. А. Кость, С. І. Білокінь

Бібліографічний опис:

Богацький Павло Олександрович / С. А. Кость, С. І. Білокінь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35752>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).